

Koningsdagonderzoek 2019

26 april 2019
Auteur: Jeroen Kester

Persbericht

Koning Willem-Alexander populair, maar minder koning van alle Nederlanders

Ruim acht op de tien mensen (82 procent) hebben vertrouwen in Koning Willem-Alexander. Wel zijn mensen een stuk minder positief over zijn relatie met het volk en hoe hij zich presenteert. Dat blijkt uit het jaarlijkse Koningsdagonderzoek onder ruim 23.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel.

In vergelijking met vorig jaar (75 procent) vinden minder mensen dat de koning weet wat er speelt in ons land (65 procent). Ook vinden minder mensen (75 procent) dat Willem - Alexander 'koning van alle Nederlanders' is, vergeleken met vorig jaar (81 procent). Verder valt op dat vorig jaar 83 procent nog vond dat de koning de juiste toon aanslaat, dit jaar is dat gedaald naar 75 procent.

Steun voor de koning daalt licht

Vorig jaar werd Willem-Alexander 50 jaar en was het zijn vijfde jaar op de troon. Een ruime 85 procent van de leden van het EenVandaag Opiniepanel zei toen vertrouwen te hebben in de koning. Dit jaar daalt de steun voor de koning licht naar 82 procent.

Ook kijken mensen anders naar zijn voorkomen in binnen- en buitenland. Veel panelleden (89 procent) vonden vorig jaar dat de koning zich positief presenteert aan het volk, in tegenstelling tot 80 procent dit jaar. Verder vindt 79 procent dat de koning Nederland goed vertegenwoordigt in het buitenland. Vorig jaar was dit percentage 87 procent.

Koningin Máxima blijft populairst

Koningin Máxima is en blijft het populairste lid van het Koningshuis. Ook dit jaar is het vertrouwen in de koningin met 84 procent onverminderd hoog. De koning en mr. Pieter van Vollenhoven liggen ook goed bij mensen in het land. Zij volgen op plek twee en drie.

Vertrouwen Koning Willem-Alexander

8 op 10 hebben vertrouwen in koning

Hoeveel vertrouwen heb je dat Willem-Alexander zijn werk als koning van Nederland goed doet?

Heel veel vertrouwen 43%
Redelijk veel vertrouwen 39%
Niet zo veel vertrouwen 7%
Helemaal geen vertrouwen 6%
Weet niet / geen mening 5%

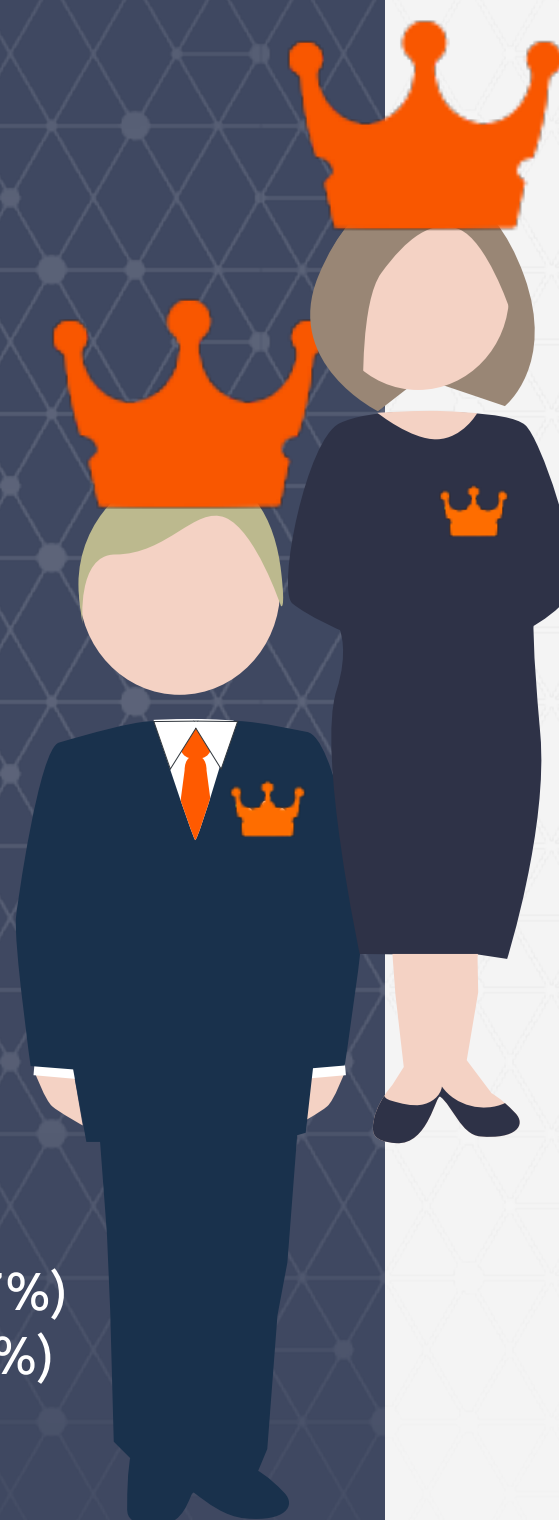
Hoe vind je dat Willem-Alexander het tot nu toe gedaan heeft als koning?

Heel goed 46%
Redelijk goed 39%
Niet zo goed 5%
Helemaal niet goed 6%
Weet niet / geen mening 5%

Rapportcijfer Willem-Alexander: 7,4 (was 7,6 in 2018)

Als je kijkt naar Willem-Alexander in zijn rol als koning: wat vind je op hem van toepassing?

Weet wat er speelt in het land 65% (2018: 75%)
Is een koning van alle Nederlanders 72% (2018: 81%)
Slaat de juiste toon aan 77% (2018: 83%)
Is geloofwaardig 75% (83%)
Is een goede vertegenwoordiger van Nederland in het buitenland 79% (2018: 87%)
Presenteert zich op een goede manier aan de mensen in het land 81% (2018: 89%)
Is zichtbaar genoeg 73%

Vertrouwen Koningin Máxima

Vertrouwen Máxima blijft hoog

Hoeveel vertrouwen heb je dat Máxima haar werk als koningin van Nederland goed doet?

Heel veel vertrouwen 44%
Redelijk veel vertrouwen 40%
Niet zo veel vertrouwen 6%
Helemaal geen vertrouwen 5%
Weet niet / geen mening 5%

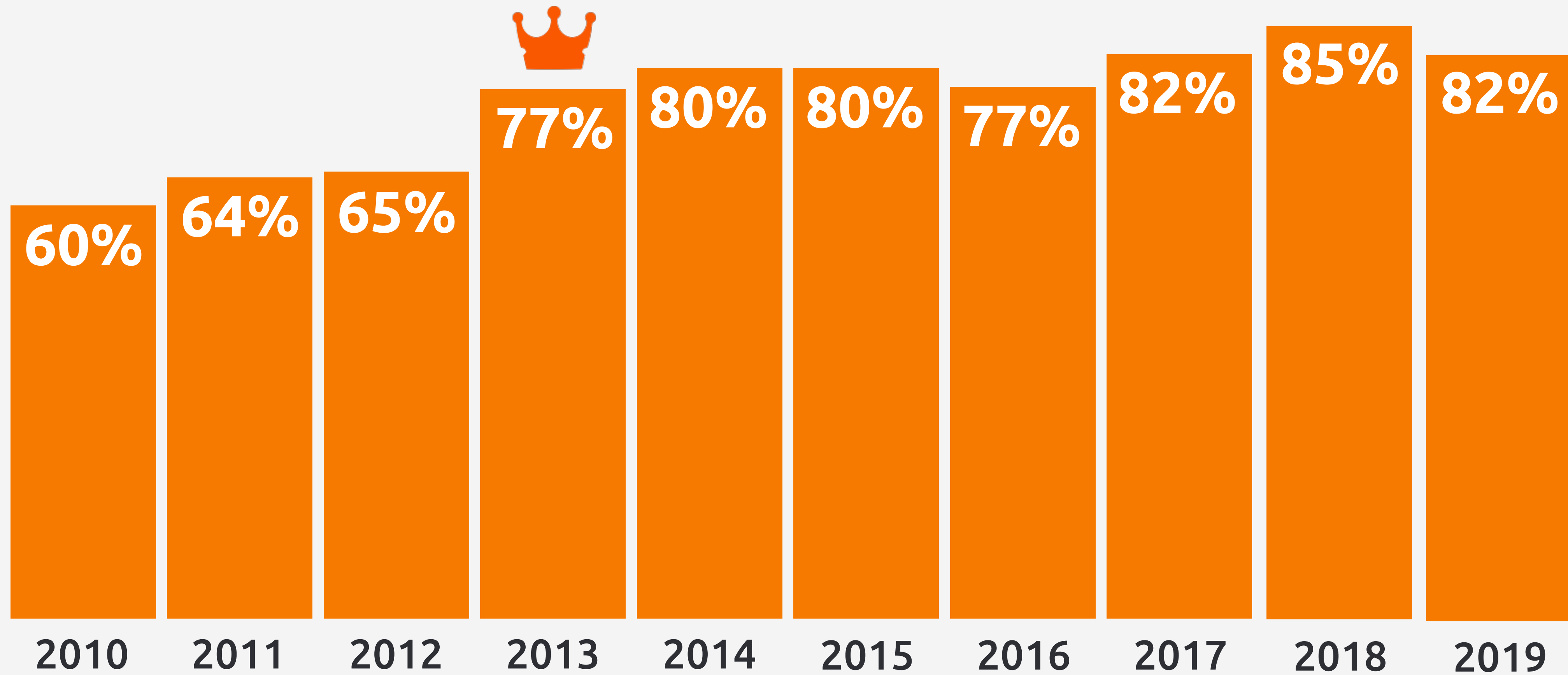
Hoe vind je dat Máxima het tot nu toe gedaan heeft als koningin?

Heel goed 54%
Redelijk goed 31%
Niet zo goed 4%
Helemaal niet goed 6%
Weet niet / geen mening 5%

Rapportcijfer Máxima: 7,6 (was 7,8 in 2018)

Vertrouwen Willem-Alexander

Vertrouwen in koning iets lager dan vorig jaar

Wie van de leden van het Koningshuis is jouw favoriet?

2

'Belangrijkste lid'

'Menselijk'

'Status'

'Sportief'

'Zichtbaar'

'Betrokken'

'Open'

1V

1

'Persoonlijkheid'

'Spontaan'

'Gewoon'

'Mooie vrouw'

'Intelligent'

'Betrokken'

3

'Humor'

'Kennis over veiligheid'

'Durft een mening te geven'

'Gewoon gebleven'

4

De monarchie

Tweederde voor monarchie

Nederland is een monarchie, wat betekent dat er een koning(in) aan het hoofd staat. In een republiek wordt het staatshoofd door het volk gekozen. Een voorbeeld daarvan is Frankrijk.

Moet Nederland een monarchie blijven of een republiek worden?

Monarchie blijven 67%

Republiek worden 23%

Weet niet / geen mening 10%

In Nederland is de koning(in) het staatshoofd, dat betekent dat hij/zij aan het hoofd van de regering staat en een politieke rol heeft. In sommige andere landen beperkt de koning(in) zich tot ceremoniële functies en heeft hij/zij geen politieke invloed.

Vind je dat de koning(in) van Nederland ook politieke invloed moet hebben, of moet hij/zij zich beperken tot ceremoniële functies?

De koning(in) moet ook politieke invloed hebben 38%

De koning(in) moet zich beperken tot ceremoniële functies 52%

Weet niet / geen mening 10%

Belasting

De koning, koningin en prinses Beatrix betalen geen belasting over de uitkering die ze krijgen. Dit ligt vast in de Grondwet. De koning krijgt bijna 9 ton, plus 4,9 miljoen voor privé-personeel en onkosten.

In 2016 werd in de Tweede Kamer een motie aangenomen die het kabinet oproept om met voorstellen te komen om deze belastingvrijstelling op te heffen. Om dit uit te voeren is een langdurige procedure nodig met een ingewikkelde grondwetswijziging. Ook zou de uitkering eerst verdubbeld moeten worden om er vervolgens belasting over te betalen.

Stelling: 'De koning, koningin en prinses Beatrix moeten op dezelfde manier als andere Nederlanders belasting gaan betalen over hun inkomen en hun vermogen.'

Eens: 65%

Oneens: 25%

Weet niet / geen mening: 10%

Kunst

Verdeeldheid over vrije veiling kunstcollectie

Voor een grondwetswijziging moeten zowel de Tweede als de Eerste Kamer het voorstel aannemen. Dan worden er verkiezingen gehouden en moeten beide Kamers het voorstel nog een keer aannemen met twee derde meerderheid.

Met welke van de onderstaande uitspraken ben je het het meest eens:

'Er moet een grondwetswijziging plaatsvinden om de koning, koningin en prinses Beatrix belasting te laten betalen.': 58%

'De procedure is zo ingewikkeld dat ze beter geen belasting kunnen betalen.': 29%

Weet niet / geen mening: 14%

Kunstcollectie

In januari werden 25 kunstwerken van de koninklijke familie geveild in Londen en New York. De veiling leverde de familie zo'n 3,5 miljoen euro op. De kunstwerken komen volgens de Rijksvoorlichtingsdienst uit de privécollectie van de familie en mogen daardoor volgens de wet vrij geveild worden.

Politici en musea klaagden dat de kunstwerken op die manier naar het buitenland verdwijnen en vonden dat zij aan Nederlandse musea moesten worden aangeboden.

Los van of het mag voor de wet, vind je het wel of niet kunnen dat de Koninklijke familie haar kunstcollectie vrij veilt?

Dat moet wel kunnen: 44%

Dat moet niet kunnen: 45%

Weet niet / geen mening: 11%

Stelling: 'Als de koninklijke familie haar kunstwerken weg wil doen, moeten die aan Nederlandse musea worden aangeboden.'

Eens: 73%

Oneens: 17%

Weet niet / geen mening: 10%

Veiligheid

Veiligheidsgevoel groot op Koningsdag

Hoe veilig voel je je over het algemeen op Koningsdag in Nederland?

Heel veilig: 43%
Redelijk veilig: 44%
Niet zo veilig: 6%
Helemaal niet veilig: 2%
Weet niet / geen mening: 6%

Op Koningsdag ben ik...

Waakzamer dan op andere dagen: 13%
Ongeveer even waakzaam als op andere dagen: 75%
Minder waakzaam dan op andere dagen: 3%
Weet niet / geen mening: 9%

De koninklijke familie bezoekt dit jaar Amersfoort. Wat ga je zelf doen op Koningsdag?

Op tv naar de koninklijke familie in Amersfoort kijken: 27%
Naar Amersfoort om de koninklijke familie te zien: 2%
Naar een (Koningsdag)feest: 15%
Rondlopen op de vrijmarkt: 22%
Iets verkopen op de vrijmarkt: 1%
Anders: 14%
Weet het nog niet: 19%
Niets dat met Koningsdag te maken heeft: 23%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 15 tot en met 26 april, deden 23.719 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 70 procent van de panelleden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester: jeroen.kester@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

